

Środowisko informacyjne
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów zarządzanie informacją</p> <p>Ścieżka -</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej</p> <p>Poziom kształcenia pierwszego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów ogólnoakademicki</p> <p>Obligatoryjność obowiązkowy</p>	<p>Cykl kształcenia 2021/22</p> <p>Kod przedmiotu UJ.WZZINS.110.5cd42d6a8a7cb.21</p> <p>Języki wykładowe Polski</p> <p>Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak</p> <p>Dyscypliny Nauki o komunikacji społecznej i mediach, Informatyka</p> <p>Klasyfikacja ISCED 0322 Bibliotekoznawstwo, informacja naukowa i archiwistyka</p> <p>Kod USOS WZ.ZI-074</p>
Koordynator przedmiotu	Remigiusz Sapa
Prowadzący zajęcia	Sabina Cisek, Paloma Korycińska, Remigiusz Sapa, Magdalena Zych, Dorota Rak

Okres Semestr 1	<p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin</p> <p>Sposób realizacji i godziny zajęć wykład: 30, ćwiczenia: 45</p>	Liczba punktów ECTS 8.0
---------------------------	--	-----------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wykształcenie podstawowych kompetencji w zakresie efektywnego i świadomego funkcjonowania w środowisku informacyjnym oraz wprowadzenie w problematykę badań środowiska informacyjnego z informatologicznej perspektywy nauk o komunikacji społecznej i mediach.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawową terminologię związaną z funkcjonowaniem środowiska informacyjnego	ZIN_K1_W02	egzamin pisemny
W2	najważniejsze procesy i wydarzenia z historii środowiska informacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem internetu oraz aktualne zjawiska i tendencje rozwojowe tego środowiska	ZIN_K1_W09	egzamin pisemny
W3	specyfikę komponentów środowiska informacyjnego, a szczególnie zasobów informacji (w tym naukowej) oraz narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych	ZIN_K1_W05, ZIN_K1_W08, ZIN_K1_W09	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
W4	podstawowe uwarunkowania uczestniczenia we współczesnym środowisku informacyjnym, a także specyfikę współczesnych podmiotów informacyjnych oraz rolę człowieka i społeczności w tym środowisku z informatologicznej perspektywy nauk o komunikacji społecznej i mediach i nauk pokrewnych	ZIN_K1_W01, ZIN_K1_W04, ZIN_K1_W09	egzamin pisemny
W5	podstawowe kryteria oceny zasobów informacyjnych	ZIN_K1_W05, ZIN_K1_W09	egzamin pisemny
W6	najważniejsze uwarunkowania stosowania różnych strategii pozyskiwania informacji w środowisku informacyjnym, odwołując się w podstawowym zakresie do informatologicznego dorobku nauki o komunikacji społecznej i mediach	ZIN_K1_W04, ZIN_K1_W08	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
W7	najważniejsze zagrożenia charakterystyczne dla współczesnego środowiska informacyjnego, podstawowe sposoby obrony przed nimi oraz konieczność interdyscyplinarnego podejścia do ich rozwiązywania	ZIN_K1_W06, ZIN_K1_W08	egzamin pisemny
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	dobierać właściwe narzędzia pozyskiwania informacji do konkretnych potrzeb informacyjnych i sytuacji problemowych, sprawnie się nimi posługiwać oraz konstruować skuteczne instrukcje wyszukiwawcze w różnych narzędziach wyszukiwania informacji	ZIN_K1_U01	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
U2	odróżniać i sprawnie odnajdywać naukowe zasoby informacyjne dostępne w internecie	ZIN_K1_U01, ZIN_K1_U03	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
U3	uczestniczyć w różnych formach komunikacji społecznej w środowisku internetu	ZIN_K1_U01, ZIN_K1_U08	zaliczenie na ocenę
U4	świadomie konstruować efektywne strategie pozyskiwania informacji dostosowane do konkretnych sytuacji problemowych	ZIN_K1_U01, ZIN_K1_U03, ZIN_K1_U06	egzamin pisemny, zaliczenie na ocenę
U5	korzystając z piśmiennictwa i zasobów internetu, samodzielnie poszerzać swoją wiedzę na temat środowiska informacyjnego (ze szczególnym uwzględnieniem internetu) i efektywnego wykorzystywania jego zasobów	ZIN_K1_U01, ZIN_K1_U03	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			

K1	stałego, samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności związanych z szeroko rozumianym uczestnictwem w środowisku informacyjnym	ZIN_K1_K01	egzamin pisemny
K2	włączenia się w wybrane formy życia kulturalnego realizowane w środowisku internetu	ZIN_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
ćwiczenia	45	
uczestnictwo w egzaminie	1	
przygotowanie do ćwiczeń	45	
przygotowanie do egzaminu	50	
przygotowanie projektu	25	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 216	ECTS 8.0
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 75	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Koncepcja i pojęcie środowiska informacyjnego. Przestrzeń informacyjna, ekologia informacji, ujęcie systemowe. Terminologia.	W1, K1
2.	Cechy i komponenty środowiska informacyjnego. Działania w środowisku informacyjnym: procesy i wydarzenia.	W3
3.	Zjawiska, trendy i perspektywy przemian środowiska informacyjnego, w tym między innymi: reintegracja środowiska, web 3.0, web. 4.0, wirtualne światy, apifikacja, datyfikacja (danetyzacja) i ubiquitous computing, big data, internet rzeczy, remediacje, inflacja informacji, rozszerzona rzeczywistość itp.	W1, W2, U5, K1
4.	Podmiot informacyjny jako sprawczy uczestnik środowiska informacyjnego. Człowiek, jego wirtualne reprezentacje (np. „information bodies”, awatarów), roboty i sztuczna inteligencja. Człowiek zalogowany, podmiot hybrydowy.	W1, W4, K1
5.	Społeczności w środowisku informacyjnym, w tym problematyka wspólnot sieciowych, małych światów, zbiorowej inteligencji, crowdsorucingu itp.	W1, W4, U3

6.	Narzędzia - technologie informacyjne i komunikacyjne i ich przemiany oraz wybrane zagadnienia szczegółowe, w tym zaawansowane aspekty działania wyszukiwarek internetowych, wsparcie zarządzania informacją, działanie systemów rekomendacyjnych.	W1, W3, U1
7.	Zasoby informacyjne internetu i ich organizacja. Kolekcje. Archiwizacja. Deep Web i Darknet. Dostęp do zasobów środowiska informacyjnego - bariery i uwarunkowania.	W1, W3, K1
8.	Wiarygodność, wartość i jakość zasobów informacyjnych. Kryteria i możliwości oceny.	W3, W5, K1
9.	Wprowadzenie do pozyskiwania zasobów naukowych z internetu. Dostęp otwarty i restrykcyjny, nowe kontenery wiedzy i zmiany w zakresie zasad i technik dystrybucji informacji.	W1, W2, W3, W4, U2
10.	Strategie pozyskiwania informacji w środowisku informacyjnym.	W1, W6, U4
11.	Zagrożenia w środowisku informacyjnym i ochrona przed nimi. Wstęp do problematyki walki informacyjnej i manipulacji informacją oraz zagrożeń prywatności i poufności.	W1, W7, U5, K1
12.	Formułowanie wyrażeń logicznych w procesach wyszukiwania informacji.	U1
13.	Różne narzędzia pozyskiwania informacji w środowisku informacyjnym - dobór odpowiednich narzędzi do różnych potrzeb i sytuacji informacyjnych.	W3, U1, U3, U4
14.	Zaawansowane zasady, techniki i możliwości wykorzystania różnych narzędzi pozyskiwania informacji oraz interpretacja uzyskiwanych wyników. Narzędzia komunikacji w internecie.	W3, U1, U3
15.	Przegląd wybranych zasobów środowiska informacyjnego, w tym szczególnie internetu; sprzęt i oprogramowanie niezbędne do korzystania z tych zasobów.	W3, U1, U4, K2
16.	Wyszukiwanie zasobów naukowych w internecie, odróżnianie zasobów informacji naukowej od pozostałych zasobów środowiska.	W3, U1, U2, U3, U4, K1
17.	Konstruowanie strategii wyszukiwawczych - projekt o symulacja: dobór strategii wyszukiwania informacji do określonych sytuacji problemowych.	W1, W6, U4, U5, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

metoda projektów, wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Czas: 1 godzina zegarowa. Warunkiem przystąpienia do egzaminu końcowego jest wcześniejsze uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Oceną końcową jest ocena z egzaminu. Egzamin uważa się za zdany w przypadku uzyskania co najmniej 60% punktów, co jest równoznaczne z uzyskaniem co najmniej oceny dostatecznej.
ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę. Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo w zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecności), zaliczenie sprawdzianu z zakresu konstruowania wyrażeń logicznych, wykonywanie zalecanych zadań oraz wykonanie i zaliczenie projektu. Ocenie podlega: - sprawdzian umiejętności konstruowania wyrażeń logicznych: 30 pkt - wykonanie zalecanych zadań: 40 pkt. - projekt: 30 pkt. Skala ocen (dotyczy ćwiczeń): 0-51 ndst, 52-61 dst, 62-71 +dst; 72-81 db; 82-91 +db; 92-100 bdb

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Literatura

Obowiązkowa

1. Wiesław Babik, Środowisko informacyjne człowieka. W: Nauka o informacji, red. W. Babik, Warszawa: Wydaw. SBP, 2016, s. 61-87.
2. Małgorzata Kisilowska, Przestrzeń informacyjna jako termin informatologiczny. „Zagadnienia Informatyki Naukowej”, 2011, 2 (98), s. 35-52.
3. Informacja o ewentualnych innych publikacjach obowiązkowych zostanie przekazana studentom na pierwszym wykładzie.

Dodatkowa

1. Wiesław Babik, Ekologia informacji. Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2014.
2. Hanna Batorowska, Kultura bezpieczeństwa informacyjnego. „Edukacja-Technika-Informatyka”, 2018, 9 (1), s. 92-100.
3. Sabina Cisek, Dzielenie się wiedzą w Internecie. „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”, 2009, nr 3-4, s. 33-42.
4. Sabina Cisek, Aleksandra Fajfer, Karolina Imiołek-Stachura, Jadwiga Wierzbińska, Podstawy poszukiwania informacji w Internecie: wybrane aspekty. W: Zawód infobroker: polski rynek informacji, red. S. Cisek, A. Januszko-Szakiel, Warszawa: Oficyna Wolters Kluwer, 2015, s. 299-310.
5. Alexander Halavais, Wyszukiwarki internetowe a społeczeństwo. Warszawa: Wydaw. Nauk. PWN, 2012.
6. Agnieszka Korycińska-Huras, Małgorzata Janiak (red.), Komunikacja naukowa w środowisku cyfrowym: badania, zasoby, użytkownicy, Warszawa: Wydaw. SBP, 2014.
7. Katarzyna Materska, Informacja w organizacjach społeczeństwa wiedzy. Warszawa: Wydaw. SBP, 2007, rozdz. 3.4. <http://bbc.uw.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=470&dirids=1&tab=1>
8. Michael Miller, Internet rzeczy: jak inteligentne telewizory, samochody, domy i miasta zmieniają świat. Warszawa: Wydaw. Nauk. PWN, 2016
9. Remigiusz Sapa, What is an information agent? Looking for a new approach to the subject of information processes. „Zagadnienia Informatyki Naukowej - Studia Informacyjne”, 2020, 58 (1), s. 7-23.
10. Remigiusz Sapa, Reinterpretacja koncepcji użytkownika usług informacyjnych. W: Nauka o informacji w okresie zmian: innowacyjne usługi informacyjne, red. B. Sosińska-Kalata, P. Taflowski i Z. Wiorogórska. Warszawa: Wydaw. SBP, 2018, s. 17-26
11. Jacek Unold, Zarządzanie informacją w cyberprzestrzeni, Warszawa: PWN, 2015.
12. Maria Nowina Konopka, Infomorfoza. Zarządzanie informacją w nowych mediach. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2017
13. Jan Kreft, Władza algorytmów: u źródeł potęgi Google i Facebooka. Kraków: WUJ, 2019
14. Malwina Popiołek, Czy można żyć bez Facebooka? Rola serwisów społecznościowych w sieciowym społeczeństwie informacyjnym. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2018

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
ZIN_K1_W02	Absolwent zna i rozumie podstawową terminologię naukową i profesjonalną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz innych pokrewnych w odniesieniu do zagadnień z obszaru szeroko rozumianego zarządzania informacją
ZIN_K1_W09	Absolwent zna i rozumie najważniejsze sposoby poznania i interpretacji zjawisk zachodzących w środowisku informacyjnym, zachowań informacyjnych jego uczestników oraz dostępnych w nim obiektów, kolekcji, systemów, usług, narzędzi i produktów informacyjnych
ZIN_K1_W05	Absolwent zna i rozumie podstawowe źródła informacji naukowej oraz profesjonalnej z zakresu zarządzania informacją
ZIN_K1_W08	Absolwent zna i rozumie aktualnie stosowaną metodykę wykonywania zadań, normy, procedury, narzędzia, technologie i dobre praktyki stosowane w zarządzaniu informacją, w tym w działalności informacyjnej, bibliotecznej, archiwalnej i wydawniczo-księgarskiej
ZIN_K1_W01	Absolwent zna i rozumie znaczenie i rolę nauk społecznych w poznaniu zjawisk z zakresu zarządzania informacją i w doskonaleniu działalności praktycznej w tym względzie
ZIN_K1_W04	Absolwent zna i rozumie dorobek nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz dyscyplin pokrewnych, w tym wybrane aspekty dorobku nauk o zarządzaniu, w zakresie istotnym dla planowania i realizacji działań poznawczych i praktycznych w obszarze zarządzania informacją
ZIN_K1_W06	Absolwent zna i rozumie relacje nauk o komunikacji społecznej i mediach a innymi dyscyplinami z obszaru nauk pokrewnych, pozwalające na interdyscyplinarne podejście do działań naukowych i profesjonalnych
ZIN_K1_U01	Absolwent potrafi sprawnie odnajdować, oceniać i wybierać informacje relewantne w stosunku do sytuacji problemowej i potrzeby informacyjnej w źródłach różnego typu i w różnej formie, stosując adekwatne strategie wyszukiwawcze, efektywnie wykorzystując nowoczesne technologie informacyjne i komunikacyjne
ZIN_K1_U03	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać nową wiedzę i umiejętności służące naukowemu rozwiązywaniu problemów poznawczych i profesjonalnych zarządzania informacją, w tym działalności informacyjnej, bibliotekarstwa, działalności wydawniczo-księgarskiej i archiwalnej
ZIN_K1_U08	Absolwent potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz dyscyplin pokrewnych
ZIN_K1_U06	Absolwent potrafi rozpoznawać różne rodzaje zachowań i potrzeb informacyjnych człowieka i je zinterpretować w odniesieniu do dorobku nauk o komunikacji społecznej i mediach, stosując typowe podejścia i metody diagnostyczne
ZIN_K1_K01	Absolwent jest gotów do permanentnego rozwijania swojej wiedzy i umiejętności w odpowiedzi na nowe osiągnięcia nauki, zmiany zachodzące w środowisku informacyjnym oraz zmiany zachowań informacyjnych człowieka
ZIN_K1_K06	Absolwent jest gotów do uczestniczenia w różnych formach życia kulturalnego i naukowego, realizowanych za pośrednictwem różnych mediów, związanych przede wszystkim z szeroko rozumianą sferą kultury piśmienniczej